

BEHANDELING VAN SPATADEREN IN DE POLIKLINIEK FLEBOLOGIE VAN HET RUWAARD VAN PUTTEN ZIEKENHUIS

In deze folder geeft het Ruwaard van Putten Ziekenhuis u algemene informatie over de behandeling van spataderen in haar polikliniek Flebologie, waar chirurgen en dermatologen nauw samenwerken. Wij adviseren u deze informatie zorgvuldig te lezen. Indien voor u van toepassing zullen aanvullingen en/of wijzigingen op deze algemene informatie altijd door uw behandelend arts aan u worden meegedeeld.

Wat zijn spataderen

Spataderen zijn uitgezette, kronkelige aderen en liggen onder de huid. Spataderproblemen doen zich voornamelijk voor in de benen. Hier moet het bloed van de tenen via de aderen weer terug kunnen stromen naar het hart. Om te voorkomen dat het bloed daarbij naar beneden zakt, bevinden zich kleppen in deze aderen. Wanneer de kleppen kapot gaan, ontstaan spataderen. De meeste spataderproblemen doen zich voor in de oppervlakkige aderen, die vrij dicht onder de huid lopen.

Ruwaard van Putten Ziekenhuis
Ruwaard van Puttenweg 500
3201 GZ Spijkenisse

T 0181 65 88 88
E info@rpz.nl
I www.rpz.nl

Hoe ontstaan spataderen

Door verschillende oorzaken kunnen de kleppen in de aderen gaan lekken. Bijvoorbeeld omdat het bloedvat wijder wordt waardoor veel druk op de kleppen komt te staan of omdat de kleppen zelf zwak zijn aangelegd. Hoe wijder het bloedvat hoe groter de druk op de kleppen waardoor steeds meer kleppen bezwijken. Na verloop van tijd worden de gevolgen zichtbaar als spataderen.

Wie krijgt spataderen

Iedereen kan spataderen krijgen maar er zijn mensen met een verhoogde kans t.w.

- mensen bij wie het in de familie voor komt.
- zwangere vrouwen.
- mensen die veel en lang stilstaan tijdens hun werk of bezigheden.
- mensen die in het verleden een trombose been hebben gehad. Door trombose kunnen kleppen beschadigd raken waardoor ze kunnen gaan lekken.

Wat zijn de klachten

Vaak geven spataderen geen klachten, maar wordt de aanwezigheid van spataderen als storend en lelijk ervaren. Sommige mensen echter, hebben jeuk en pijn en een onrustig gevoel in de onderbenen, soms met krampen. Ook kan huiduitslag ontstaan (bijvoor-

beeld bruine vlekken), eczeem of aderontstekingen. In het ergste geval kan een "open been" ontstaan (ulcera cruris).

Onderzoeken

Bij het eerste consult wordt een lichamelijk onderzoek verricht door de arts. Meestal volgt direct een doppler/duplexonderzoek op de afdeling Radiologie (zie aparte folder Echografie van de vaten in de benen).

Bij deze onderzoeken wordt gebruik gemaakt van ultra geluidsgolven, waarbij een indruk wordt verkregen van de werking van de bloedvaten, de stromingsrichting van het bloed en het functioneren van de kleppen. Het onderzoek is volstrekt pijnloos en onschadelijk (geen straling) en wordt poliklinisch uitgevoerd.

Als de uitslag van de onderzoeken bekend is, bekijken de chirurg en dermatoloog wat voor u de beste behandeling is en bespreken dit met u.

Behandelingsmogelijkheden

Vanuit medisch oogpunt is het lang niet altijd noodzakelijk spataderen te behandelen. Afhankelijk van de ernst van de aandoening en de eventuele bevindingen bij het onderzoek, zijn verschillende behandelingen mogelijk.

Niet operatieve behandelingen

Het dragen van elastische kousen of een uitwendig drukverband

Hierbij wordt het teruglekken van het bloed zo veel mogelijk tegengegaan en wordt de kuitspier geholpen bij het terugpompen van het bloed naar het hart.

Het wegsprengen van spataderen (sclerotherapie)

Hierbij wordt de spatader ingespoten met een vloeistof en vervolgens ingepakt met een elastische kous of uitwendig drukverband. Hierdoor komt een reactie in de ader op gang die ervoor zorgt, dat de ader dicht plakt. Na verloop van tijd is de spatader veranderd in een litteken en nauwelijks meer te zien. Het lijkt dus of hij is weggespoten. Het inspuiten van de vloeistof gebeurt met een heel dun naaldje. Er zijn meerdere prikjes noodzakelijk.

Behalve vloeistof kan ook schuim gebruikt worden. Bij deze methode is de verspreiding van het schuim in de ader via het duplex-apparaat te volgen (duplex geleide foam-sclerose).

Operatieve behandelingen

Behandeling van spataderen volgens Muller (ambulante flebectomie)

Bij deze behandeling wordt het been verdoofd. Vervolgens wordt met een klein puntig mesje een gaatje in de huid geprikt. Met een soort haaknaaldje worden de adertjes eruit getrokken en afgebonden. Soms breken de adertjes spontaan. De procedure wordt over de lengte van de ader enkele malen herhaald. Bij deze behandeling ontstaan nauwelijks littekens en de adertjes worden echt verwijderd. Voor verdere informatie verwijzen wij u naar de aparte folder over deze behandeling.

Plaatselijk afbinden

Wanneer een klep in de lies of de knieholte lek is, kan met een snede in de lies of knieholte de verbinding van de oppervlakkige spatader met de grote beenader worden opgeheven. Ook andere zijverbindingen met de oppervlakkige spatader worden dan opgeheven. Aansluitend wordt de oppervlakkige spatader op het been weggespoten (gescleroseerd).

Het strippen van spataderen

Wanneer meerdere kleppen lek zijn in de oppervlakkige spatader, wordt deze meestal weggehaald. Met een snede in de lies of knieholte wordt de verbinding van de oppervlakkige spatader met de grote beenader opgeheven. Daarna wordt via een kleine snede onder de knie met een speciaal instrument, de stripper, de ader uit het been verwijderd. In het gebied waar de ader heeft gezeten ontstaat vaak een bloedingstoring die binnen een aantal weken vanzelf wegtrekt. Bij uitgebreide spatadervorming kunnen bij dezelfde ingreep de overige zijadertjes, via kleine sneetjes onderhuids, worden verwijderd (flebectomie). Eventuele restanten kunnen later zonodig weggespoten worden.

Bij operatieve behandeling van een open been worden plaatselijke verbindingen tussen het oppervlakkige en diepe adersysteem in de omgeving van het open been opgeheven.

Afhankelijk van de grootte van de operatieve behandeling, vindt de ingreep plaats in dagbehandeling of tijdens een kortdurende opname. De ingrepen worden verricht onder plaatselijke verdoving of algehele narcose. Dit wordt verder met u besproken tijdens gesprekken met uw behandelend arts en de anesthesist.

Endovasculaire behandeling (VNUS closure procedure)

Voor deze behandeling komen vooral de grotere spataderen in aanmerking. De VNUS closure procedure is een nieuwe methode om spataderen te verwijderen. Met behulp van echo-onderzoek wordt het verloop van het te behandelen bloedvat nagegaan. Na plaatselijke verdoving wordt een behandelkatheter in het bloedvat gebracht. De katheter werkt met radiogolven (die ook worden gebruikt in een magnetron) en geeft de energie af aan de wand van het bloedvat. De wand van het bloedvat wordt hierdoor verhit waardoor het bindweefsel in de wand krimpt en het bloedvat sluit.

Deze manier van behandelen geeft veel minder bloedingstoringen, geen littekenweefsel en vindt plaats onder lokale verdoving waarvoor opname niet nodig is. Voor verdere informatie verwijzen wij u naar de aparte folder over deze behandeling.

Laserbehandeling

Deze behandeling vindt plaats met behulp van een Nedium Yag laser en is geschikt voor zeer oppervlakkige (spat)aderen. Hierbij wordt met een zeer geconcentreerde lichtstraal de ader als het ware dichtgebrand. Voor verdere informatie verwijzen

wij u naar de aparte folder over deze behandeling (Mydonlaser). Het is aan te raden vooraf bij uw zorgverzekeraar na te vragen of deze behandeling voor u wordt vergoed. Indien gewenst kunnen wij u hierbij behulpzaam zijn.

Risico's en complicaties

Ondanks alle zorg die wordt besteed aan de ingrepen, bestaat kans op complicaties.

Bij sclerotherapie geeft de ingespoten vloeistof een plaatselijke reactie in de ader, maar geeft verder weinig bijwerkingen voor de rest van het lichaam. In een enkel geval komt het voor, dat een overgevoeligheidsreactie optreedt. Sclerotherapie kan soms een bruine verkleuring van de huid geven, die niet altijd wegtrekt. Het kan ook voorkomen, dat de injectie vloeistof naast het bloedvat terecht komt en dat de huid daardoor beschadigt. Ook door het gebruik van pleisters kan de huid beschadigen. Na sclerocompressie-therapie is soms een vaste streng voelbaar die een pijnlijk gevoel geeft. Als dit ernstig is, dient u contact op te nemen met uw behandelend arts.

Elke operatieve behandeling heeft algemene operatierisico's zoals nabloeding, wondinfectie en trombose. Een meer specifieke complicatie bij operatieve behandeling van

spataderen betreft het optreden van bloedingen. Deze kunnen als hinderlijk worden ervaren, maar zijn meestal niet ernstig en trekken binnen een aantal weken vanzelf weg. Echte nabloedingen komen weinig voor en de kans op infectie is niet groot.

Wanneer de ader wordt weggehaald kan dit soms schade aan de begeleidende zenuw veroorzaken, die pal naast de ader loopt. Dit kan rondom de voet een wat verdoofd gevoel tot gevolg hebben, wat soms tijdelijk soms blijvend is.

Nazorg

Na alle spataderbehandelingen is het belangrijk om kortere of langere tijd elastische kousen te dragen. Indien dit niet mogelijk is wordt een uitwendig drukverband of elastisch windsel aangelegd. Deze materialen zorgen er voor, dat

- de vorming van bloedingen beperkt blijft,
- de behandelde spataderen worden dichtgedrukt en dat
- het bloed een nieuwe weg kan vinden door de spier.

De elastische kousen worden minimaal 2 weken voor de behandeling aangemeten. U dient deze de eerste 3 à 4 dagen na de

ingreep continue te dragen. Douchen is dan niet mogelijk. Uw behandelend arts zal het draagschema na deze periode met u bespreken.

Het is van groot belang dat u de kuitspier na de behandeling intensief gebruikt dus veel lopen, fietsen, paardrijden e.d. Stilstaan is erg slecht (bijvoorbeeld achter de strijkplank).

Tot slot

Mocht u na het lezen van deze algemene informatiefolder nog vragen hebben, stelt u die dan gerust aan uw behandelend arts, de assistente of neem contact op met de medewerkers van de polikliniek Flebologie. Zij zijn op werkdagen van 08.00 – 16.00 uur bereikbaar via de polikliniek Dermatologie, telefoonnummer (0181) 65 83 60 of via de polikliniek Heelkunde, telefoonnummer (0181) 65 83 81.

Voor meer informatie verwijzen wij u graag naar de Vereniging voor Vaatpatiënten. Dit is een patiëntenvereniging die o.a. de belangen behartigt voor patiënten met spataderen. Zij zijn bereikbaar via telefoonnummer (030) 65 94 651 of kijk op de website www.vaatpatient.nl.

Kijk ook eens op www.huidarts.info. Hier vindt u algemene informatie over de meest voorkomende dermatologische aandoeningen.

